

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: Miesięcznie z przesyłką pocztową i adresem do domu 120 mk. Dla odbierających piśmie na miejscu 110 marek. Cena pojedynczego numeru 5 marek.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz nieparowemu jednokolumny na 25 rub., na II i III kolumnie 20 marek, na IV kolumnie 15 marek. Drobne ogłoszenia po 5 mk. za wiersz. Najtańsze ogłoszenie 40 marek.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10-3 po poł. Rolępisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA, ul. Panny Marii 10. Telefon Nr. 50. Skrzynka pocztowa Nr. 12.

Na zaszkie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Wojskowe Kino
„Legun”

ul. Dąbrówkiego 12.
(dawnej Szkolnej)

Tylko do poniedziałku
2-go Maja r. b. włącznie !!

Dla młodzieży i dzieci dozwolone.

Serja I-a

Przesztek w dni powsz. o g. 6, w sobotę o g. 4, w niedzielę i święta o g. 5. Ostatni сеанs punktualnie o g. 9.30.

Każdy

w czyjej piersi bije serce Polaka, miłującego swoją Ojczyznę

Każdy

kto osobiście brał udział w bohaterskich walkach roku ubiegłego przeciw czerwonej armji i własną pierś bronił Ojczyznę przed zalewem nieprzyjacielskim

Każdy

kto dzięki niezłomnemu bohaterstwu naszych dzielnych żołdaków, uchronił swe mienie od grabieży, swe ognisko rodzinne od poharńbienia

Każdy

niechaj zobaczy wielki obraz filmowy w 2-ch serjach p. t.:

Dotychczas wszyscy byli zachwyceni grą artystów scenicznych. Lecz w tym obrazie, każdy podziwia artystów od j. karabinów i szabel.

Kiórzy dokonali prawdziwego cudu dla ocalenia naszej Ojczyzny.

CUD NAD WISŁĄ

według scenarjusza **Adama Zagórskiego.**

Wykonany w Warszawie przy współudziale najwybitniejszych artystek i artystów naszych scen.

Reżyserował **Ryszard Bolesławski.** Zdjęć dokonał inż. **Zbigniew Gniazdowski.**

W rolach głównych: panie **Honorata Leszczyńska, Anna Belina, Jadwiga Smoarska;** panowie: **Wincenty Rapacki (ojciec), Edmund Gasiński, Władysław Grabowski, Stefan Jaracz, Jerzy Leszczyński, Leonard Bończa-Stępiński.**

Wobec nadzwyczaj kosztownej dzierżawy obrazu (20000 marek) **Ceny miejsc podwyższone.**

Wobec wielkiego natłoku by dać możność wszystkim podziwiać ten obraz, uprasza się publiczność o przywrócenie na

6. + p.
WŁADYSŁAW KOCENDA
 nauczyciel szkoły powszechnej, w Przeworze, wstąpił jako ochotnik do wojska polak. w lipcu r. ub., zginął w obronie ojczyzny.
 Nabożeństwo żałobne za spokój jego duszy odbędzie się dnia 2-go maja o godz. 9 rano w kościele jaśnogórskim o czym zawiadamia rozdział oraz kol. Zarząd oddziału powiatowego Z. N. P. Sz. P. w Częstochowie.

Podziękowanie.
 Wszystkim tym którzy wzięli udział w pogrzebie s. p.
Teofila Puszczyńskiego
 a w szczególności Wiel. Duchowieństwa i znajomych składa serdeczne "Bóg zapłać".
 Rodzina.

Odwrót Niemiec.
 Berlin 27 | 4. Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu niemieckiego zabrał głos m.in. spraw zgr. dr. Simons, aby dać wyjaśnienia o nowych propozycjach niemieckich w kwestii reparacji. W odpowiedzi: na ataki niemieckich narodowców oświadczył, że cały gabinet bierze na siebie pełną odpowiedzialność za wszystkie kroki uczynione w tej sprawie. Dr. Simons stoi wraz z całym gabinetem na tem stanowisku, że traktat wersalski musi być przez Niemcy wykonany.

A więc federacja?
 Warszawa 27 | 4 EE. Korespondent "Gaz. Por." donosi z Paryża: Francuskie ministerjum spraw zagranicznych otrzymało polski projekt uregulowania sporu polsko-litewskiego oraz takż projekt rządu litewskiego w Kownie.

Rząd francuski jest zwolennikiem federacji polsko-litewskiej i ze strony francuskiej z zadowoleniem: podkreślają, że Anglia zajmuje podobne stanowisko.

Pochód w głąb Niemiec.
 Paryż 27 | 4 EE. Ukończono ostateczny przygotowanie wojskowe do pochodu w głąb Niemiec, jeżeli te ostatnie nie spełnią żądań sprzymierzonych.

Pokój między Ameryką a Niemcami.
 Paryż 27 | 4. Komisja dla spraw zagranicznych senatu amerykańskiego przyjęła rezolucję Knox'a o nastaniu stanu pokojowego między Stanami Zjednoczonymi a Niemcami.

Udział Ameryki w konferencji.
 Paryż 27 | 4 EE. "New York Herald" donosi, że na konferencji mocarstw sprzymierzonych Stany Zjednoczone A. P. będą reprezentowani Norman Dawid. Będzie on jednynie tylko blonym świadkiem rozpraw.

Naczelnik P. w Krakowie.
 Warszawa 27 | 4 EE. Dziś Naczelnik Państwa wyjeżdża do Krakowa, gdzie m. in. będzie obecny przy poświęceniu nowej kliniki uniwersyteckiej.

Okupacja Rury i Hamburga
 Paryż 27 | 4 EE. Dyrektor polityczny francuskiego ministerjum spraw zagranicznych, Berthlot oświadczył, że Anglia zgadza się na ewentualną okupację Rury i Hamburga, w której weźmie czynny udział.

Grecy biorą w skórę.
 Lyon 27 | 4 EE. Komunikat grecki donosi o nowych niepowodzeniach wojsk greckich pod Szaraz Ssar. Na odcinku północnym sytuacja również niepomyślna.

Sojusz rosyjsko-turecki.
 Londyn 27 | 4 EE. "Morning Post" donosi Moskiewski rząd sowiecki przesłał tureckim rządowi Kamela paszy w Angoro 30 tysięcy rubli w złocie na wydatki wojenne.

Enver pasza bawi obecnie w Moskwie.
Przed 1 maja
 Warszawa 27 | 4 EE. Minister spraw wewnętrznych wydał rozporządzenie, zawierające ograniczenia pochodów i zebrań w dniu 1 maja.

Z okazji zaręczyn siostry i Bratowej
ADELA KINDÓWNA
 z panem
IGNACYM GLICENSTEINEM
 Życzą wszystkim najlepszego

Nasi bohaterzy.
Młodziż nasza zawojsze-dziela Gromić niemca już gotowa; Za to pamięć nieśmiertelna W pokoleniach się przechował
 Dalej bracia, dalej zwawo, I z nad Wisły i z nad Niemna, Już na świecie nie tak ciemno, Nasza przyszłość nie tak ciemna!

KRONIKA.
 Dziś wiecz. Częstochowa powita uroczystie powracające z frontu formacje miejscowe 27 p. p. 17 p. a. c., okryte chwałą zwycięstwa, które złożyły niejednokrotne dowody swej waleczności i bezgranicznego poświęcenia dla dobra Ojczyzny, o czym świadczą liczne odznaki zaszczytne i krzyże "Wirtuti Militari" przyznane naszym bohaterom żołnierzom.
 W myśl rozkazu dowódcy dywizji gen. Pogorzelskiego w uroczystym powitaniu grup frontowych wezmą udział wszystkie oddziały miejsc. garnizonu. Defilada odbędzie się pod dowództwem majora Pęczalskiego. Program uroczystości ogłaszamy na innem miejscu.
 Nie wątpimy, że cała ludność Częstochowy w dniu dzisiejszym słoży dowody serdecznego kontaktu z naszymi bohaterami żołnierzami, biorąc tłumy udział w nabożeństwie i owaacjach, zgromadzonych na cześć powracających z frontu formacji przez przedstawicieli miejscowego społeczeństwa.

Staraniem Samorządów Powiatów. i Miejskiego oraz Stowarzyszeń i Organizacji Społecznych odbędzie się
 W czwartek dnia 28-go Kwietnia 1921 r.

Uroczyste powitanie powracających z frontu żołnierzy.

- Program uroczystości:**
- o godz. 9 i pół rano Msza Polowa przed Szczytem na Jasnej Górze,
 - o godz. 10 i pół rano defilada wojska na Placu Magistrackim,
 - o godz. 12 w poł. powitanie Oficerów przez Komitet w sali Rady Miejskiej,
 - o godz. 3 po połud. publiczna zabawa w parkach 3-go Maja i Słazycza z przyjęciem dla żołnierzy i tańcami. W razie niepoody zabawa odbędzie się w barakach na Stradomiu.

Wejście na zabawę dla cywilnych Mk. 10. — od osoby.

Przy powitaniu powracających żołnierzy ludność cywilna Częstochowy i Powiatu pełnić winna rolę witających gospodarzy przez: **udekorowanie flagami miasta, najliczniejsze przybycie na mszę i defiladę, oraz udział w poobiedniej zabawie.**

— Posiedzenie Rady Miejskiej. Dziś, w czwartek 28 b. m. o godz. 7 i pół wieczorem, odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej.
 Porządek dzienny zapowiada: Dalszy ciąg rozpraw nad budżetem.

— Z Kom. Pom. Zdem. żołnierzy. Komitet Niesienia Pomocy Zdem. Żołn. zwraca się z gorącą prośbą do Pań i Panów o współzyskanie się na listę kwestujących w dniu 1 i 3 maja b. r. Zapisy przyjmują się w biurze Komitetu — ul. Kościuski 11, lokal Kasy Oszczęd. Pożycz., od g. 9 r. do 3 po poł.

— Wice urzędników państwowych. We czwartek, dnia 28 kwietnia, w sali Ongieka Robotniczego, Krakowska 13, odbędzie się wice urzędników państwowych w Częstochowie w sprawach awansacji i podwyższenia emerytalnego dla Częstochowy. Początek o godz. 5 i pół po południu. Wszystkich pracowników państwowych prosimy o punktualne przybycie. Bielski, Bitner, Czechowski, Pełka, Romanajt.

— Zjazd Kobiet Polskich w Częstochowie. Jak się dowiadujemy z Komitetu Zjazd Kobiet Polskich w Częstochowie, wbrew twierdzeniom prasy warszawskiej, odbędzie się według uprzednio za mierzonego programu, o którym pisaaliśmy w numerze "Gońca" z dn. 17 b. m., t. j. wygłoszone będą referaty i przeprowadzone dyskusje przez p. p. Balicką (pos. d. Sejmu) Kiedroniową (delażerkę śląską) i p. Kłuskiwską (delażerkę śląską) wygłoszą one referaty.

ADELA KINDÓWNA
IGNACY GLICENSZTAJN
 ZARĘCZENI
 dnia 26 kwietnia 1921 r.
 Brzeziny Wielkie. Niech

Sekretariat Zjazdu, ul. Kilińskiego nr. 19, uprasza wszystkie Panie z Komitetu o przybycie na zebranie w d. 2 maja o g. 10 rano w celu ostatecznego omówienia programu przyjęcia.
Aż 56 chrześcijan młotki... Plutonowy S. Byliński nadał nam z frontu podziękowanie treści następującej:

"W imieniu kolegów dziękuję za umieszczenie ogłoszenia z prośbą o chrześnię matki. Wszystkich matek w pierwszy dzień po ogłoszeniu zgłosiło się 56 (pięćdziesiąt sześć)".

Zalże podziwu godną jest skwapliwość częstochowianek w tym kierunku — **"Cud nad Wisłą"**. Z dniem dzisiejszym [kino-teatr "Legun" wystawia niezapomniane arcydzieło sztuki scenicznej, odtwarzając dni grozy bolszewickiej w sierpniu 1920 r. p. t. "Cud nad Wisłą".

Nie wątpimy, że film ten obudzi żywe zainteresowanie w szerokiach kołach publiczności.

— Z teatru "Paryskiego". Z dniem dzisiejszym w teatrze "Paryskim" demonstrowana jest arcywesoła operetka filmowa p. t. "Księżniczka Czaradaska", w wykonaniu najwybitniejszych artystów węgierskich.

— Z teatru "Odeon". Teatr "Odeon" wystawia obecnie monumentalne dzieło dramatyczne w 7-mia aktach p. t. "Teodor Herzl", osnute na tle wydarzeń z życia i dążeń słynnego d-ra Herzla.

— Z handlu chrześcijańskiego. Z dniem 26 kwietnia r. b. dzierżawczyń bufetu II klasy p. Tekla

(zami). Wewnętrzne urządzenie uległo wzrost sdnmiewającej formie, świadczącej o dobrym smaku nakładzie kosztów, poza przez nową dyrekcję na grunnowienie, przarobki sceniczne, rozrzucających dźtur na daczbardzo często powiększając do 25 me tuacji scenicznej, rzęstate kry nne 15 gowy publiczności, swłaszcza dworse deszcz ulwny padał. Nr. 55
 Nr. 49
 leży i zamalowania z otocza scenfantasyjnych tworców częstochowianagda, przedstawiających jakb-nane głowy i wykrzywione twar-nie zwielanników sztuki scenicznej, cale życie zmiehcąc do sztukcjnej Związku zawodowego ma.

Słowem teatr został wspaniale staurowany, jak przystało/na tak znakomitych gości, jak obyspór artystyczny z pp. Stróżewskiboss-Markowską na czele.

Po aktualnym prologu plórnrego Gilnki i popiale orkiestry na została umiejlnie i z poczurizymu farsa Hennequena p. t. "Halucja", w której role główne odtworpp. Fr. Stróżewski, który wskutspycyficznego paskania przy objawierkonsternacji robił wrażenie, jakgdycwzór dopiero zeszłdy z desek scen-nych "Czarnego Kota", następnie p.wiga Starza-Stróżewska (wyróżnie Sta-a nie Starza—uwaga pod adresemcera), posiadająca barwną i miste dykcję, zwłaszcza w dialogach liry-nych; oraz p. Mella Grabowska.

W dziale koncertowym p. J. Kosska odśpiewała wdzięcznie, miłe i chutko "Pocelunek"; a p. Wzorzyski siki z szewską fantazją w pełnym ry-tunku wypowiedział "Szewca", o któ-niecały tom napisał Konrad Tom; Starza-Stróżewska zadeklamowała "Pmldy", J. Słowackiego i na bis lrycywiersy Kingonckiej ("Jaś na wojnie, który w lirycznej interpretacji deklamakl wypadł niesłychanie zajmujący).

Następnie p. Worh odśpiewał t-rem "Czem jest dla żołnierza papie na froncie", a p. Grabowska wykotwdzięcznym sopranem "Ach walczyk Kalmana.

Z humorem i bejczną dykcją d-estoczną do okoliczności wykonał p. S. Zielińska charakterystyczny monob "Magda w szubie" (bejczne słowa i h-jecny dowcip p. Bajkowiak). Gdyby Zielińska poprzestała na tym monob-a nie występowała w roli konferensant-dział koncertowy nie by na tem nie-ści, natomiast monolog sykalby wy-ć na barwie i charakterystycznej kon-acji).

No zakończenie działu koncerto-p. Zofja Faliszewska odtańczyła "Tobrawurowy" z taką niewyważoną led-ścią, że patrząc na fruwiąjące w pom-trzu pantofelki, mimowolli w myślenie-dziło się światwienie na temat prz-drażnej teorii o ciężarsze gatunkow-ciał starych (choć coprawda tego rodu-ju gatunek artystek przeważnie w bar-mlwym stopniu posiada cechy stałości).

Część trzecią programu wypełniły kowidze operetki jednoaktowa — "Kwiat miłowy". Oczywiście opere podobala się publiczność, gdyż w młodej młodzińki oficerze marynarki, właściciel p. Worcha we fraku, wysty-wała p. Dobosz Markowska, która w-milar rozsułającej swobody przebie-ć się na scenie za przeszytym paraw-kiem, dyskretnie odsłaniającym miast-plestycznych wdzięków wykwalifio-ronkowanej artystki).

Całość wieczoru sprawiała bar-sympatyczne wrażenie, rolując arty-temu zespółowi stało powodzenie.

HUMOR I SATYRA
Nieporozumienie.
 — Marysia! kto tam snów do przyszedł? — pyta pani służącą.
 — To mój znajomy żołnierz, pani, przyszedł.
 — Z frontu?
 — Nie! od kuchni.

Kapitański koniak.
 — Farski! a ty czym zaś się tak ną?
 — Konjakiem kapitańskim!
 — Dostałeś go od kapitana?
 — Nie!
 — Co gadaasz, że kapita-...
 — Nie! to ja...

Z teatru.
Otwarcie teatru "Nowości"
 Dla Częstochowy, która nie znajduje się w tych szczęśliwych warunkach, jak nasza stolica i nie posiada teatru ani "Wielkiego" ani "Małego", ani jakiegokolwiek pośrednich rozmiarów stałego teatru, nowozałożony teatr "Nowości" jest bądź co bądź nader miłym i pożadnym nabytkiem. Przynajmniej teraz każdy częstochowianin, udający się raz do roku na ogólnokrajowy zjazd polityczny lub kupecki do Warszawy, będzie mógł śmiało i bez zastrzeżeń pokornie przesądzać chętności miszkańców stolicy odpowiedział: "Phil w Częstochowie mamy także teatr "Nowości", chociaż bms Messalówny, ale z Dobosz-Markowską".
 Przynależ trzeba, że dyrekcja dołożyła wszelkich starań, aby do należytego stanu doprowadzić dawny budynek teatru letniego, posiadającego górnolotną nazwę "Apolla" (nie tyle Balwedowskiego, ile

